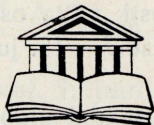

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN,
UUS TÄNAV 2-2
(Vana Viru ja Uue tän,
nurgal)

TELEFONID:
Juhat us ja peasekretär
452-03
Büroo ja teatritarvete ladu
452-02

V. a.

KUTSE OSAVÕTUKS PÕHJAMAADE HARIDUSNÄDALAST

HELSINGIS (GRANKULLAS),
SOOMES

7.—15. JUULINI 1935

Palume Teid lahkesti võtta osa Põhjamaade haridusnädalast, milline peetakse 7.—15. juulini 1935. a. Helsingis (Grankullas), Soomes.

Põhjamaade haridusnädal moodustab enesest kursuse, kus esinevad loengutega tuntuimad põhjamaade haridustegelased. Esmakordselt on käesoleval aastal palutud kursusest osa võtma ka eesti haridustegelasi. Tänavune kursuse asukoht — Soome — peaks võimaldama suurel hulgal eesti haridustegelasist kursusest osavõttu.

Kursuse korraldajad loodavad, et asutused ja organisatsioonid saadavad haridusnädalale omi esindajaid, määrates neile stipendiume sõidu- ja ülespidamiskulude suuruses.

Käesolev juhus on harukordselt soodne Eesti, Norra, Rootsi, Soome ja Taani haridustegelasel kokkupuutumiseks, muljete vahetamiseks ja üksteise kogemustega tutvumiseks, mispärast haridusnädala korraldajad loodavad haridusnädalast rohket osavõttu.

Vabaharidustöö Maailmaliidu Soome
sektiooni esimees:

prof. Zach. Castrén.

Eesti Haridusliidu peasekretär:

Evald Vender.

Eesti korraldava toimkonna nimel:

Neeme Ruus.

K A V A:

Pühapäeval, 7. juulil kl. 20

Haridusnädala avamine ja tervitused — mag. *T. J. Vuorenrinne*, prof. *Zach. Castrén* (Soome), *Aug. Lindberg* (Rootsi).

Peokõne haridusminister *Oskari Mantere*.

Muusika ettekanded.

Esmaspäeval, 8. juulil ja teisip., 9. juulil.

Ühiskonna arenemine ja demokraatia. Prof. *Gunnar Landtman*, Helsingi.

Rahvuslus, rahvaharidus ja demokraatia Soomes. Prof. *Väinö Voionmaa*, Helsingi.

Vabaharidustöö ja demokraatia Soomes. Prof. *Zach. Castrén*, Helsingi.

Demokraatia ja rahvaharidustöö Skandinaavias. Fil. kand. *Allan Degerman*, Molkom, Rootsi.

Kas on võimalik rahvast harida kogu ulatuses? Kirjanik *Arne Sørensen*, Kopenhagen.

Vabaharidustöö Soomes.

a. Soomlaste seas. Fil. mag. *Niilo Liakka*, Helsingi.

b. Rootslaste seas. Fil. dr. *Joh. Cederlöf*.

c. Tööliste seas. Fil. mag. *Pekka Railo*.

Õpireis Helsingisse. Kavas: külaskäigud parlamendi hoonesse, Elautosse j. m. Lõuna. Koosviibimine. Tants.

Kolmapäeval, 10. ja neljapäeval, 11. juulil.

Rahvusvahelise rahubüroo tegevus. Prl. *Greta Stendahl*, Stockholm.

Rahvusvahelise rahvaulikooli töö Helsingöris. Rektor, cand. mag. *P. Manniche*, Helsingör, Taani.

Koostöö põhjamaade rahvaulikoolide vahel. Rektor, dr. phil. *Axel Sømme*, Oslo.

Õppetsentrum põhjamaade piiril. Toimetaja *Sven Backlund*, Genf.

Eesti ja kultuuriline koostöö põhjamaades. Hariduskonsulent *Neeme Ruus*, Tallinn.

Palume Teid lahkesti võtta osa Põhjamaade haridusnädalast, milline peetakse 7.—15. juulini 1935. a. Helsingis (Grankullas), Soomes.

Põhjamaade haridusnädal moodustab enesest kursuse, kus esinevad loengutega tuntuimad põhjamaade haridustegelased. Esmakordselt on käesoleval aastal palutud kursusest osa võtma ka eesti haridustegelasi. Tänavune kursuse asukoht — Soome — peaks võimaldama suurel hulgal eesti haridustegelasist kursusest osavõttu.

Kursuse korraldajad loodavad, et asutused ja organisatsioonid saavad haridusnädalale omi esindajaid, määrates neile stipendiume sõidu- ja ülespidamiskulude suuruses.

Käesolev juhus on harukordselt soodne Eesti, Norra, Rootsi, Soome ja Taani haridustegelastel kokkupuutumiseks, muljete vahetamiseks ja üks-teise kogemustega tutvumiseks, mispärast haridusnädala korraldajad loodavad haridusnädalast rohket osavõttu.

Vabaharidustöö Maailmaliidu Soome
sektiooni esimees:

prof. *Zach. Castrén*.

Eesti Haridusliidu peasekretär:

Evald Vender.

Eesti korraldava toimkonna nimel:

Neeme Ruus.

K A V A :

Pühapäeval, 7. juulil kl. 20

Haridusnädala avamine ja tervitused — mag. *T. J. Vuorenrinne*, prof. *Zach. Castrén* (Soome), *Aug. Lindberg* (Rootsi).

Peokõne — haridusminister *Oskari Mantere*.
Muusika ettekanded.

Esmaspäeval, 8. juulil ja teisip., 9. juulil.

Ühiskonna arenemine ja demokraatia. Prof. *Gunnar Landtman*, Helsingi.

Rahvuslus, rahvaharidus ja demokraatia Soomes. Prof. *Väinö Voionmaa*, Helsingi.

Vabaharidustöö ja demokraatia Soomes. Prof. *Zach. Castrén*, Helsingi.

Demokraatia ja rahvaharidustöö Skandinaavias. Fil. kand. *Allan Degerman*, Molkom, Rootsi.

Kas on võimalik rahvast harida kogu ulatuses? Kirjanik *Arne Sörensen*, Kopenhagen.

Vabaharidustöö Soomes.

a. Soomlaste seas. Fil. mag. *Niilo Liakka*, Helsingi.

b. Rootslaste seas. Fil. dr. *Joh. Cederlöf*.

c. Tööliste seas. Fil. mag. *Pekka Railo*.

Õpireis Helsingisse. Kavas: külaskäigud parlamendi hoonesse, Elautosse j. m. Lõuna. Koosviibimine. Tants.

Kolmapäeval, 10. ja neljapäeval, 11. juulil.

Rahvusvahelise rahubüroo tegevus. Prl. *Greta Stendahl*, Stockholm.

Rahvusvahelise rahvaülikooli töö Helsingöris. Rektor, cand. mag. *P. Manniche*, Helsingör, Taani.

Koostöö põhjamaade rahvaülikoolide vahel. Rektor, dr. phil. *Axel Sømme*, Oslo.

Õppetsentrum põhjamaade piiril. Toimetaja *Sven Backlund*, Genf.

Eesti ja kultuuriline koostöö põhjamaades. Hariduskonsulent *Neeme Ruus*, Tallinn.

Reedel, 12. juulil.

Õpireis autobusega Lojosse ja selle ümbrusesse. Loeng prof. Väinö Voionmaa: Soome külaelu (Lojo ümbruses, näitliku materjaliga), väljasõidud, supelus j. m.

Laupäeval, 13. ja pühapäeval, 14. juulil.

Põhjamaade suhe Euroopaga ja maailmaga. Nobeli laureaat dr. phil. Chr. L. Lange, Oslo.

Kas põhjamaad on Euroopa suhtes kultuurilise provintsi osas? Kirjanik Arne Sørensen.

Rahvaülikool — põhjamaade lisand kultuurile. Rektor P. Manniche.

Skandinaavia ja Baltiriikide vaheline koostöö majandusalal. Rektor Axel Sömme.

Põhjamaade algatusi Rahvasteliidus. Dr. phil. Chr. L. Lange.

Põhjamaade vaheline koostöö Rahvusvahelises Tööstöbüroos, Genfis. Toim. Sven Backlund.

Kursuse lõpp-aktus.

Esmaspäeval, 15. juulil.

Õpireise Helsingisse ja selle ümbrusesse.

*

Kursuse maks on Kr. 30.—, mille hulka on arvatud tasu toidu, korteri, loengute ja korralduskulude eest. Need, kes soovivad võtta osa õpireisest, peavad maksma lisaks Kr. 5.—6.—. Kursuse maksust tuleb Kr. 5.— saata hiljemalt 20. juuniks Eesti Haridusliitu (posti jooksev arve nr. 90) Neeme Ruus'i nimele.

Tallinnast sõidetakse välja laup., 6. juulil kell 15.00 aurik „Violal“, Helsingist väljutakse 16. juulil kl. 10. Tasu edasi-tagasi sõidu eest Kr. 12.— (harilik hind on Kr. 20.—), milline summa tuleb tasuda lisaks kursuse tasule.

Loengud kursusel peetakse soome- ja rootsikeeltes. Eestlaste grupile tehakse skandinaavia keelsete loengute sisust eestikeelsed kokkuvõtted

Kursuse kestel elatakse Grankullas, rahvaülikoolis, kus ööbitakse 2—4 isikut ühes toas. Ruumid on puhtad ja korralikud, toit maitsev ja küllaldane.

Soome sõiduks tuleb igal sõitjal enesele hankida reisikaart kohalikust politseiasutusest.

ARH PT-1316

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID :

JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, veebruari kuul 1936. a.

V. lp.

seltsi juhatusele.

Käesolev aeg nõuab meie rahvuslikus, riiklikus ja kultuurilises elus kõigi loovate jõudude väljaarendamist ning rakendamist ülesehitavasse töösse, et sel teel mõjuvamalt kindlustada meie rahva ja maa edaspidist vaba arengut ja julgeolekut. Neis ülesandeis kuulub tähtis osa seltskonnale, kelle teadlik organiseerimine ning suuremale kultuurilisele tegevusele juhtimine on hariduslike organisatsioonide eesmärgiks. Et pidada sammu areneva ajaga ja kujundada seltskondlik vabaharidustöö mõjuvamaks lülits üldises rahva kultuuri- ja hariduselus, missugune osa talle ka tõeliselt kuulub, selleks on vajaline seltskondlikus tegevuses taotlema senisest suuremat sihi- ja kavakindlust ning kasutada mõjuvamaid avaldusi ja vahendeid.

Need eesmärgid tingivad, et hariduslikud organisatsioonid oleksid omavahel tihedalt organiseerunud ning koondunud ühise koordineeriva keskorganisatsiooni ümber. Seda vajadust on tuntud juba meie hariduslike seltside algusaastail üle 25 aasta tagasi, mil on tõstetud üles elavalt seesugune keskorganisatsiooni asutamise mõte. Alles meie omariikluse ajal, 1924. a. see mõte sai teoks, mil asutati vabaharidustööd korraldava keskseltsina Eesti Haridusliit.

11 aasta jooksul on Eesti Haridusliit paisunud laiaulatuseliseks ja mõõduandvaks hariduslike seltside keskorganisatsiooniks. Temasse on koondunud 541 hariduslikku seltsi, 4 erisihilist liitu ja üle 200 õpiringi. Kõigil seltskondliku tegevuse ja vabaharidustöö aladel on Eesti Haridusliit kasutanud kõik võimalused ja jõud, et saavutada suuremaid tagajärgi, eriti aga üldise seltside tegevuse juhtijana, rahvamajade ja maateatri arendajana, sisulise vabaharidustöö organiseeriana kursuste, loengute, raamatukogude jne. teel, seejuures andes seltsidele vajalisi töökavu, juhatusi ja materjale nende ülesannete teostamiseks kohtadel. Selleks seisab E. Haridusliit pidevas kontaktis oma liikmeks olevate seltsidega nii kirjalikult kui ka oma esitajate kaudu isiklikult, kes külastavad seltsi kohtadel. Tähtsama püüdena viimasel ajal E. Haridusliit taotleb veelgi tihedamat sisulist kontakti oma liikmeks olevate seltsidega ning aitab kõigiti kaasa nende tegevuse sisukuse tõstmiseks ja kavapärasemaks arendamiseks. Samuti on teoksil kõigi liidu liikmeks olevate seltside vaheline hoogtöö, mil puhul saadetakse lähemaid juhtnööre kõigi vabaharidustöö alade korraldamiseks.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGUS

ARHIIVKOGUS

Peale sisuliste vabaharidustöö alade arendamise liit võimaldab oma liikmeks-olevaile org-ele soodustusi rahvamajade kordaseadmisel, kursuste, loengute ja õpingide korraldamisel jne.

Võttes arvesse kõiki asjaolusid ja meie tänapäeva rahvuskultuurilisi püüdeid, on vajaline, et kõik hariduslikud organisatsioonid koonduksid ühise keskoorganisatsiooni ümber, mis võimaldab sisemisest veelgi mõjuvamat ja kavakindlamat tegevuse arendamist vabaharidustöö aladel ning suuremaid soodustusi kõigi liikmeks-olevate seltside viljakuse tõstmiseks.

Sesmõttes soovitame Teie seltsi juhatusel võtta tõsisele kaalumisele Teie seltsi E. Haridusliidu liikmeks astumise küsimus.

Liikmeksastumise tingimused leiata siinjuures lisana.

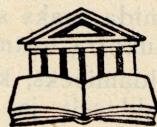
Lootes Teie organisatsiooni peatselt näha Eesti Haridusliidu liikmena.

kõige austusega

E. H-liidu nõukogu ja juhatus.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:

JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, jaanuarikuul 1936. a.

Õpireiside korraldamine.

Autode arvu järjekindla suurenemise tõttu on viimaseil aastail kasvanud ka õpireiside arv. Sageli aga on õpireisid ehk ekskursioonid korraldatud juhuslikult, ilma kindla kavata ja täidavad rohkem lõbureiside kui õpireiside ülesandeid.

Õpireiside suurt arendavat ja kasvatavat mõju ei tohi siiski alahinnata, vaid hariduslikud seltsid peaksid kõigiti arendama ja soodustama õpireiside korraldamist, tutvumiseks niihästi ajalooliste vaatamisväärsustega, olemasolevate kultuuriliste ja tulunduslike ettevõtetega kui ka võõraste linnade ja maakohtade eluga.

K a v a. Õpireisi korraldamise puhul tuleb enne õpireisile asumist koostada õpireisi kava, milles tuleb ette näha:

- 1) täpne õpireisi maršruut;
- 2) iga vaatamisväärsuse vaatlemise aeg;
- 3) mõningaid olulisi andmeid iga vaatamisväärsuse kohta;
- 4) õpireisi kestvusel maksev kord.

Ettevalmistus õpireisile. Enne teekonnale asumist tutvustatagu õpireislasi reisi otstarbega ja antagu ülevaade sellest, mida tuleks õpireisi kestel tähele panna ja vaadelda. Seejuures on soovitatav teostada võimalikult ka tööjaotus, kusjuures õpireisist osavõtjad igaüks võtavad endale teatavaid eriülesandeid. Kui võimalik, tutvugu õpireislased juba varakult kõigi materjalidega, eriti kirjandusega, mis aitaks juba varem saada pildi külastatavatest kohtadest, asutustest ja esemetest.

Õpireisi juhataja ja õpireislased varustagu end tarviliku reisivarustusega vastavalt õpireiside ja matkajate käsiraamatuis avaldatud nõudeile.

Tegevus õpireisil. Õpireisidel võidakse tutvuda:

- 1) ajalooliste vaatamisväärsustega (linnused, kalmud, lahinguväljad, ordulossid, tähtsate kultuuritegelaste sünni- ja elukohad, j. m.);
- 2) muuseumidega ja arhiividega;
- 3) kultuuriliste asutustega: (naaberseltsid, koolid, rahvamajad, teatrid, raamatukogud), tulunduslike ettevõtetega (tehased, meiereid, trükikojad), sadamad j. m.
- 4) võõraste linnade ja maakohtade eluga (ehitused, üksikute rahvakihtide elu, linna või maakoha minevik ja tuleviku arenemisvõimalused).

Kultuuriliste ja tulunduslike ettevõtetega tutvumisel vaadeldagu ka nende suurust, tähtsust, mõjupiirkonda ja selle ulatust jne. näit.: kui palju käib naaberrahvamajas keskmiselt inimesi pidudel, kui suur on raamatukogu kasutajate protsent, võrreldes elanike arvuga, kuhu turustab tehase oma saadused jne. Võrreldagu saadud andmeid oma valla või linna samalaadsete asutuste tegevusega ja tehtagu järeldused.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ARHIIVKOGU

Õpireisi tulemuste läbitöötamine ja kasutamine. Õpireisi kestel tehtud märkmed ja saadud andmed töötatagu hiljem läbi. On soovitatav, et õpireisile järgneks ühine muljete arutlemine ja materjalide läbitöötamine, näit. õpiringi korras. Seejuures vaadeldagu, mida saaks saadud muljeist ja eeskujudest ära kasutada oma ümbruse kultuurilise olukorra tõstmiseks.

Nõuannet õpireiside korraldamiseks, kavade koostamiseks ja omnibusede hankimiseks saab Turismi Keskkorralduselt ja Eesti Turistide Ühingult (Tallinn, Vene tn. 30). Ka saab Turistide Ühingu kaudu asjatundlikkude juhtide aadresse provintsilinnades ja ööbimiskohtade nimekirju.

Kirjandust:

- 1) Ajakiri „Turismi Teataja“ Tellimishind Kr. 1,50 aastas.
- 2) H. Anso „Õppereiside juht“ Kr. 1,—.
- 3) Neeme Ruus „Matkaja käsiraamat“ 1 osa Kr. —,20.
- 4) Ed. Stein „ „ „ 2 „ „ —,60.
- 5) V. Silla „Rändur Eestis“ Kr. 2,—.
- 6) „Turist Kagu-Eestis“ Kr. 1,75.
- 7) G. Vilberg „Kodumaal rännates“ 1, 2, 3 osa Kr. 4,20.
- 8) Koguteosed „Pärnumaa“, „Setumaa“, „Valgamaa“, („Virumaa“), „Võrumaa“, „Tartumaa“, „Saaremaa“.

Päevik.

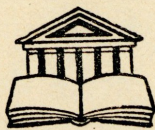
Päevikuna kasutada harilikku joontega paberit või vihku.

Päevikus märkida:

1. Õpireiside korraldamise aeg ja marsruut.
2. Osavõtjate arv.
3. Õpireisi juhi nimi ja aadress.
4. Kirjeldav ülevaade õpireisi ettevalmistusest.
5. Kas teostus õpireis ettenähtud kava kohaselt ja kui oli kõrvalekaldumisi, siis — missuguseid ja mis põhjustel?
6. Mis tehti õpireisil saadud andmete ja muljete läbitöötamiseks.
7. Üldmuljeid õpireisi õnnestumisest.
8. Päevik saata E. Haridusliidule hiljemalt 15. juuliks 1936. a.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN, NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, jaanuarikuul 1936. a.

Liidu liikmeks olevate organisatsioonide tegevusharude juhtidele.

Eesti Haridusliidu poolt 1935./36. tegevusaastal korraldatav kõigi liidu liikmeks olevate organisatsioonide vaheline hoogtöö (mille üldlaused avaldatud ajakirjas »Areng« nr. 5/6 — 1935. a. ja erilises ringkirjas kõigile Eesti Haridusliidu liikmeks olevaile organisatsioonile ja õpingele) on kantud mõttest — rakendada kõik hariduslikud organisatsioonid pidevale, meie rahvuskultuuri sihtide kohaselt kavapärasele, omavahel teadlikult organiseeritud tegevusele kõigi vabaharidustöö ja üldiste kultuuriliste ürituste mõjuvamaks süvendamiseks ja arendamiseks. Algatus on kaugeleulatav ja haarab endasse pea kõik tähtsamad seltskondlikud rahva kultuuriavaldused.

Nende lahendamine ei ole täies ulatuses võimalik ühe tegevusaasta vältel, vaid seesugust kavapärast tegevust tuleb arendada järjekindlalt aastast aastasse. Sesmõttes käesolev hoogtöö on üheks esimeseks sammuks nimetatud sihtide taotlemisel; sellele peaks järgnema samalaadne töö ka järgmisil tegevusaastail.

Hoogtöö puhul Eesti Haridusliit tahab luua oma liikmeks olevate organisatsioonidega tihedamat sisulist sidet, andes omalt poolt vajalisi selgitusi ja juhatuskirju tähtsamate päevakohaste vabaharidustöö küsimuste ja tegevusalade arendamiseks. Selle sihi teenistusse tuleb teadlikult ja aktiivselt liituda kõigil mitmesuguste hariduslike seltside ümber koondunud jõududel kohtadel.

Et luua otsest kontakti kõikide tegevusharude juhtidega, selleks saadab liit hoogtöö kestel erialade tööjuhised vahenditult tegevusharude juhtidele ja teadmiseks organisatsioonide juhatustele ja palub ka aruanded saata vahenditult liidule, kui seltside endi korraldus ei näe ette teist kirjavahetuse korda.

Teie tööle kõige paremat edu soovides

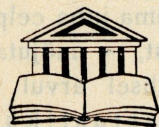
Eesti Haridusliidu juhatus ülesandel

Dr. Tender.

peasekretär.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:

JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, postitempli kuupäeval 1936. a.

Hoogtöö teatri alal.

Maateatri juhid ja tegelased!

Teie eesmärgiks olgu: pakkuda võimalikult väärtuslikke ja ettevalmistatud lavalisi ettekandeid, et see laiaulatuslik avaldus eviks tõeliselt suurt harivat ja kasvatuslikku väärtust.

Seltsid, kes võtnud oma ülesandeks lavakunsti edendamise, organiseerigu seltsi juures (või ühiselt seltside vahel) kindla kodukorra alusel töötav teatriring. Koondu ringi võimalikult kõik kohalikud teatritegelased ja lavakunsti huvilised. Kutsugu teatriringis ametisse alaline näitejuht, tema abi (inspitsient), lavameister (dekoraator) ja jumestaja (parukaseadja). Sisustagu ja arendagu teatriringi tegevust distsipliini-kindlalt ja ringi kodukorras ettenähtud korras.

(Märkus: E. Haridusliidu Teatriloimkonna poolt koostatud ja trükist ilmunud teatriringi normaal-kodukord on seltsidele soovitavaks juhiseks teatriringide organiseerimisel ja nende töö arendamisel).

Tuleb püstitada ja teostada põhinõudena: mitte palju ja väga sageli, vaid — väärtuslikumat ja hästi ettevalmistatud ettekandeid!

Repertuaar määrab iga väikelava tegevuses selle sisu ja ilme. Sesmõttes tuleb näidendite repertuaari valida ainult sisult ja kirjanduslikult-kunstiliselt väärtuslikumaid teoseid, loobudes täiesti tühiseist, sisutuist ja tundeid labastavaist näidendest. Samuti püütagu segaeeskavadega peoõhtuil võtta kavva muusika, laulu, deklamatsiooni jne. alalt ainult valitud ja väärtuslikke ettekandeid.

Ettekande väärtusest on sõltuv publiku rohkus, mis tingib ühtlasi suuremaid sissetulekuid pidudest. Sellepärast tuleb hakata erilisel rõhku panema näidendite korralikule ettevalmistusele. Selline kord, et näidend ainult 1-3 prooviga ettekan-

dele viiakse ja näitlejad oma osad kuidagi etteütleva najal maha veerivad, peab kaduma! Keskmise pikkusega 3-e vaatusliku näidendi äraõppimiseks ühe kuu jooksul tuleb teha vähemalt 10 proovi à 5 tundi. (On proovide aeg lühem, tuleb proove teha rohkem.) Näitlejad peavad esinema juba eelproovil kindlasti ilma etteütleva abita.

Et soodustada lavakunsti arengut, — mõjutada paremat ettevalmistust, seejuures aga pakkudes siiski publikule vajalisel arvul ettekandeid, on soovitatav aeg-ajalt korraldada naaberseltsidega vastastikuseid külalustusetendusi paremate näidenditega.

Seltsidel tuleb korda seada näitelavadel dekoratsioon ja valgustus, niivõrd kui selleks on kasutada kohalikke võimalusi; nende puudumisel püüda selleks leida vahendeid. Heast lava korraldusest, dekoratsioonidest ja valgustusest on olenev väga suurel määral lavaliste ettekannete edu.

Seltsi või tema teatriringi lavakunstilise tegevuse üle peetagu järjekindlalt päevikut, millesse märgitagu kõik ettevalmistatav tegevus iga näidendi õppimisel (proovid) ja etendused (ettekanded). Samuti aga ka loengute, kursuste jne. aeg, kestvus, osavõtjate arv, käsitamist leidnud ained, lektorid ja lühike õpingu sisukokkuvõte, et nende andmete põhjal oleks võimalik hoogtöö lõpul koostada vastavat aruannet.

Peale selle palutakse seltsi või tema teatriringi: 1) kohe täita ja tingimata ära saata teile varem saadetud küsimusleht, 2) täita ja iga esietenduse järele ära saata juuresolev aruanne iga näidendi ettevalmistuse ja esietenduse kohta.

Parimat edu soovides Teie vastutusrikkaks tööks

E. Haridusliidu teatritoimikond

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:

JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, jaanuarikuul 1936. a.

Loengute ja kursuste korraldamine hariduslike seltside tegevuskavas.

Loengute ja kursuste korraldamine on senini puudunud paljude seltside tegevuskavas. Kui neid aga on korraldatud, siis on piiratud peamiselt kutseoskuslike ainete käsitlemisega.

Seda olukorda ei saa pidada loomulikuks.

On tarvis võimaldada kõigile kodanikele tutvumist mitmesuguste elunähetega, teadustega ja järjest areneva kultuuriga. Selleks peaksid seltsid võtma oma tegevuskavva ka üldhariduslike loengute ja kursuste korraldamise.

Loengute ja kursuste teemad.

Tuleb koostada kava, kus tuleks kindlaks määrata soovitavate ja tarvilike loengute ja kursuste teemad.

Kava koostamisel tuleks pidada nõu ka loengute kuulajatega, võttes võimaluse korral arvesse ka nende soove.

Loenguid on soovitav korraldada näit. ajaloo, kodumaa tundmaõppimise, maateaduse, tervishoiu, kirjanduse, ühiskondlike küsimuste, kasvatusteaduse, tehniliste küsimuste j. m. aladelt.

Lektorid.

Lektoriteks püütagu hankida esmajoones oma ümbruse haritlasi, eriteadlasi ja laiema silmaringiga kodanikke, näit. õpetajaid, ühistegelasi, õigusteadlasi, arste, pastoreid, muid kesk- ja kõrgema haridusega kodanikke ja neid, kes on lähemalt tuttavad mõningate küsimustega.

Loengute ettevalmistamine.

Enne mingi loengu või kursuse korraldamist tuleks kindlaks teha — kas rahvas seas ka tõesti leidub huvi ettekandele tuleva küsimuse vastu. Seda huvi tuleb tõsta reklaami abil. Reklaam ei ole ainult tööstust, kaubandust ja lõbukultuuri teeniv vahend, vaid ta võib väga kästi teenida ka hariduslikke ülesandeid! Rohkete kuulutuste, nägusate plakatite ja tarbekorral isiklike sõnavõttude kaudu mitmesugustel koosolekutel saab äratada laiemate hulkade huvi ettekandele tuleva loengu vastu.

Loengu ruumid olgu sobivad, soojad, valged, varustatud kohaste istetega ja loenguks vajalike õppevahenditega.

Liig suur ruum ei sobi väikesearvulisele kuulajaskonnale. Juhul, kui on ette näha, et loengule ei tule väga suurt kuulajaskonda, ärgu korraldatagu loengut suures ja sageli külmas seltsimaja saalis, vaid pigem kas mingis seltsimaja kõrvalruumis või koolimajas.

Soojad, valged ja kaunid ruumid meelitavad kuulajaid edaspidigi tagasi tullema, külma ja pimedasse saali ei taheta aga alati tulla.

Loengu ruumis olgu küllaldaselt istekohti, et ühelgi kuulajal ei tarvitseks püsti seista. Kui loeng toimub koolimajas, siis püütagu kitsaste koolipinkide asemel tarvitada sobivamaid istmeid.

Hea lektor püüab alati oma ettekannet teha selgemaks ja arusaadavamaks piltide, jooniste, kaartide, j. m. abil. Alati aga pole kõnelejal võimalik kõiki neid vahendeid kaasas kanda. Seepärast tuleks hoolitseda, et loengu ruumis oleks olemas Eesti ja Euroopa kaardid, valguspildi-aparaat, tahvel ja võimaluse korral muudki õppevahendeid.

Loengu tulemuste kasutamine.

Lektorid peaksid oma loengus juhtima kuulajaskonna tähelpanu ka kirjandusele, mida on olemas ettekantud küsimuse kohta. Kui seda ei tee lektorid, peaksid seda tegema loengu korraldajad seltsi tegelased ja kohalike raamatukogude tegelased.

Kohapealseis õpiringes võiks järgneda loengus käsitletud küsimuste läbitöötamine.

Soovitavat kirjandust:

1. A. Kurvits „Enesearendus ja edasiõppimine“, („Elav Teadus“ nr. 21)
2. Neeme Ruus „Otstarbekohasest loengute korraldamisest“ („Areng“ nr. 2 —1933. a.) Hind 25 s.

Päevik.

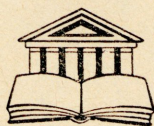
Päevikuna kasutada harilikku joontega paberit või suurema arvu kursuste ja loengute korraldamise puhul vihku.

Selles märkida:

- 1) Kursuste ja loengute pidamise aeg (kuupäevad).
- 2) Kursuste ja loengute ained ja teemad.
- 3) Lektorid.
- 4) Kursuste- ja loengute-tundide arv.
- 5) Kursuste puhul ja loengutele järgnevate läbirääkimiste kestvus.
- 6) Kursuste ja loengute kuulajate arv.
- 7) Päevik saata E. Haridusliidule hiljemalt 15. juuliks 1936. a.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, jaanuarikuul 1936. a.

Turistide-kodude soetamine ja korraldamine.

Õpireiside korraldamise ja matkamise soodustamiseks peaksid seltsid aitama kaasa turistide-kodude soetamisele ja korraldamisele. Selleks otstarbeks sobivad väga hästi rahvamajad ja seltside kodud.

Ruumid. Turistide öömajaks kasutatagu, kui võimalik, eraldatud ruumi. Kui see puudub, tarvitatagu kokkupandavaid voodeid, mida võiks ööseks asetada kas juhatuse ruumi, lugemistuppa või mõnesse muusse sobivasse väikesemasse ruumi.

Ruum olgu tingimata puhas. Kuigi iga selts üldiselt peab hoolitsema oma ruumide puhtuse ja korrashoiu eest, peaksid turistide-kodu ruumid olema piinlikult puhtad. Muretsetagu turistide-kodu jaoks lihtsed voodid ja voodikotid, mida puhastatagu võimalikult sagedasti. Pesemisnõud ja vesi olgu ööbijatele kergesti kättesaadav.

Kodu juhataja. Turistide-kodu korraldamine ja juhatamine tehtagu ülesandeks kas juhatusliikmele või mõnele muule seltsi liikmele, kes elab kas rahvamaja ruumides (turistide-kodus) või selle läheduses.

Toidu muretsemine. Turistide kodu juhatajalt või majahoidjalt peaks ka saada olema mõningaid toiduaineid, nagu: leiba, piima, konserve ja muud hädavajalikku. Kui juhatajal või majahoidjal neid ei ole, peaks ta võima juhatada matkajaile ja õpireisilastele koha, kust oleks võimalik toiduaineid osta. Leitagu võimalusi turistide-kodus peatujatele kuuma vee või tee muretsemiseks. Eriti tarvilik on see juhul, kui kohapeal ei ole saada piima.

Kodukord. Turistide-kodu kasutamiseks pandagu maksma kodukord. Voodite ja magamisriiete kasutamise eest võib võtta tasu tegelike kulude katteks.

Eesti Turistide Ühing ja Turismi Keskkorraldus Eestis (mõlema aadress: Tallinn, Vene tn. 30) on alati nõus andma lähemaid juhiseid õpireiside korraldamiseks ja turistide-kodude soetamiseks ja korraldamiseks.

Turistide-kodude korraldamise kohta esitada E. Haridusliidule 15. juuliks 1936. a. järgmised andmed:

1. Kas seltsil on asutatud turistide-kodu.
2. Kas on selleks eraldi ruum, või kasutatakse selleks mõnda teist ruumi.
3. Turistide-koduks kasutatava ruumi suurus.
4. Turistide-kodus olevate voodite arv.
5. Kas turistide-kodus peatujad võivad saada lähedusest toitu.
6. Kodu juhataja nimi ja aadress.
7. Kes ja kuipalju kasutati turistide-kodu 1. okt. 1935. a. kuni 30. juunini 1936. a. (Selleks pidada kodu raamatut, kuhu kõik kodu kasutajad kirjutavad oma nime, reisi eesmärgi, kodus peatumise aja).

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2

(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:

JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Tallinnas, jaanuarikuul 1936. a.

Seltside kaastöö üldisis riiklikes ja rahvuskultuurilisis üritusis.

Riiklikus ja kultuurilises elus elame suure ülesehitava töö tähe all. Selle ülesehitava töö ülesandeks tuleb kasutada kõik teed ja võimalused, et saavutada võimalikult maksimaalseid tulemusi.

Päevakohased rahvuskultuurilised ja riiklikud üritused saavad anda väärtuslikumaid tulemusi siis, kui nendega liitub võimalikult suurem osa teadlikust rahvast. Teadlikkuse süvendamine ja suuremate hulkade positiivsesse töösse organiseerimine on mitmesuguste hariduslike ja kultuuriliste seltside tähtsamaks ülesandeks.

Sesmõttes tuleb hoogtöö puhul eriti kõigil hariduslikel seltsidel kõigi kasutada olevate vahenditega töötada aktiivselt kaasa tähtsamais päevakohaseis rahvuskultuurilisis üritusis.

Selleks oleks tarvis üldiselt ja käesoleval hooajal eriti pöörduda tähelepanu järgmisile küsimusile:

1) Rahvuslike ja riiklike tähtpäevade väärikas pühitsemine. Tuleb kanda hoolt, et meie riiklike ja kultuuriliste tähtpäevade pühitsemine kujuneks võimsaks teguriks rahvuslike-riiklike tunnete ja kultuuriliste püüdmuste süvendamiseks. Käesoleval hooajal väärib erilist tähelepanu RA aktuste ja muude sellega seotud ürituste korraldamine, Vabariigi aastapäeva, võidupüha ja teiste rahvuslike ja riiklike tähtpäevade pühitsemine. Seejuures tuleb kanda hoolt, et vastavad pidustused (aktused jne.) oleksid võimalikult pidulikud, sisult huvitavad ja mitmekesised. Nende korraldamisel tuleb rakendada kõik kohalikud agaramad ja paremad jõud, kõnede jne. puhul korraldada ka kõnelejate vahetust naabruse seltsidega, kutsuda võimaluse korral ka väliskõnelejaid, et pidustusile anda suuremat värskust. Seejuures aga ei tohiks unustada ka kohalike jõudude kasutamist selleks, et anda vastavaid ülevaateid ja selgitada tähtsamaid ülesandeid edaspidiseks just kohaliku elu seisukohalt; samuti väärivad peale kõnede kasutamist mitmesugused muud päevakohased ettekanded — laul, muusika, deklamatsioonid, rühmdeklamatsioonid, katkete ettekanded vastavasisulisist teoseist, lavapildid, dramatiseeringud jne. Kõigi nende juures tuleb hoolitseda võimalikult parema ettevalmistuse eest. Samuti ei tohiks unustada ka hoolitsemist piduruumide päevakohase kaunistamise eest, asetades aukohtadele meie riigi- ja kultuuritegelaste pilte, ehtides piduruumid roheliste pärgadega jne. See kõik on kättesaadav lihtsete abinõudega kohalike tegelaste ühistööna.

2) Perekonnanimede eestistamise aktsioonile peaksid hariduslikud organisatsioonid aitama kaasa täie aktiivsusega. Võimaluse korral moodustada seltsi juures nimede eestistamise propaganda toimkond. Selleks tuleb korral-

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ARHIIVKOGU

dada mõjuvat propagandat oma liikmete hulgas, samuti ümbruskonnas. Hoogtöö puhul võtku iga haridusselts enda konkreetseks ülesandeks — mõjuda kaasa, et hoogtöö lõpuks oleksid eestistatud kõigi eestisoost seltsiliikmete võõrapärased nimed! Seltsidele, kelle võõrapäraste nimede liikmeist suurem % on eestistanud oma nimed kuni 1. juulini 1936. a., määratakse vastavad eriauhinnad. Seejuures võetakse aluseks seltsiliikmete üldine nimekiri ja sellele juurde lisatud nende isikute nimekiri (ühes endise nimega), kes on oma nime kuni ülalnimetatud tähtpäevani eestistanud. Ka tuleb seltsidel kõigiti aidata kaasa väljaspool seltsi nimede eestistamise propagandale.

Perekonnanimede eestistamisele ergutamiseks tuleks organisatsioonil saata oma võõrapäraste perekonnanimedega liikmetele meeldetuletus, et nad oma nime eestistamisele asuksid. Seejuures tuleks soovitada, et liikmed selleks samme astuksid juba eelolevaks Vabariigi aastapäevaks mis on nimede eestistamise ühisaktsiooni tähtpäevaks. Eeskuju andmiseks peaks esijoones organisatsiooni juhtivad jõud, s. o. juhatas ja teiste organite liikmed, kellel võõrapärased nimed, oma perekonnanimed eestistama. Nimede eestistamisega seoses olevatest küsimustest antakse nõu ja informatsiooni Nimede Eestistamise Keskbüroos, Vene tn. 23, Tallinn.

Peale võõrapäraste isikunimede esineb õige rohkesti ka võõrkeelseid, võõrapäraseid või halvakõlalisi kohanimesid: küla-, talu-, mitmes. kohtade nimed jne. ka need tuleksid eestistada. Juhtnõõride saamiseks nende muutmiseks soovitame pöörduda Nimede Eestistamise Keskbüroo poole.

3) Samuti kui nimede eestistamise aktsioonile, tuleks kõigil seltskondlikel organisatsioonidel aidata kaasa rahvuslipu propagandale. Igas eesti talus peaks lehvima riiklikel ja rahvuspäevadel rahvuslipp! Selleks tuleb seltsidel teha ümbruskonna elanike hulgas vastavat selgitustööd, kasutades mitmesuguseid kõneõhtuid, nõupidamisi jne. Vastavat selgitustööd on soovitav ühendada nimede eestistamise propagandaga.

Et teha rahvuslipu muretsemist hõlpsamaks, on soovitav seltsidel organiseerida lippude ühisoste, E. Lipu Toimkonna kaudu (Tallinn, Vene tn. 23). Eriti tuleks liputellimisi organiseerida ühenduses Eesti lipu levitamise üldiste aktsioonide tähtpäevadega — eelolevaks Vabariigi aastapäevaks ja Võidupühaks. Lippude tellimislehti saab vallamajast ja Eesti Lipu Toimkonnast. Lipud maksavad Kr. 3,— kuni Kr. 7,50, olenees materjalist (puuvillane või villane) ja suurusest.

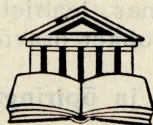
Seltsidele, kellede propaganda ja lippude ühisostude organiseerimise tulemusena on hoogtöö vältel muretsetud ümbruskonnas rohkem rahvuslippe, määratakse eriauhinnad.

P ä e v i k u n a soovitame kasutada harilikku joontega vihku, milles tuleb märkida —

- 1) kõik ettevõtted, mis on seltsi poolt võetud ette rahvuslipu propagandaks;
- 2) ühiste lippude ostu organiseerimised ja selle tulemused: kuipalju ja mis-suguseile talude- ja majaanikele on seltsi kaudu rahvuslippe muretsetud;
- 3) kui palju on seltsitegelastest muretsenud endale laualippe;
- 4) seltsi liikmete nimekiri 1. okt. 1935. a., kuhu juurde märkida kuni 30. juunini 1936. a. liikmeks astunute nimed ja kes võõrapäraste või halvakõlaliste nimedega liikmetest on muutnud oma nime enne 1. okt. 1935. a. ja ajavahemikul 1. okt. 1935. a. kuni 30. juunini 1936. a.;
- 5) kõik ettevõtted, mis on seltsi poolt võetud ette nimede eestistamise propagandaks ja ülevaade nende kordaminekust;
- 6) päevik saata E. Haridusliidule hiljemalt 15. juuliks 1936. a.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN,
UUS TÄNAV 2-2
(Vana Viru ja Uue tän,
nurgal)

TELEFONID:
Juhatuse ja peasekretäri
452-03
Büroo ja teatritarvete ladu
452-02

Tallinnas, 6. juunil 1935. a.

Suvine töökava.

1. Võidupüha.

Võidupüha pühitsemist soovitame korraldada eriti pidi-likult ja teha seda ühiselt koos kõigi kohalike organisatsioonidega. Väliskõnelejate saamiseks ei tule aga seltsidel mitte pöörduda Eesti Haridusliidu poole, nagu see sündis möödunud aastal, vaid Nimede eestistamise Büroosse, aadr. Vene tn. 23, Tallinn. Soovid kõnelejate saamiseks esitatagu võimalikult varakult.

2. Põhjamaade haridusnädal.

7.—15. juulini peetakse Helsingis Põhjamaade haridusnädal, kus loengutega esinevad Soome haridusminister ja rida soome, rootsi taani ja norra haridustegelasi. Haridusnädal on mõeldud just seltsitegelaste teadmiste rikastamiseks ja vastastikuste kogemuste vahetamiseks. See on haruldane võimalus põhjamaade vabahariidustöö ja seltsitegevusega tutvumiseks, kuna loengutele lisaks korraldatakse ka õpireise Soome külakultuuriga tutvumiseks.

Soovitame kõigil seltsidel, kellel seks vähegi võimalust on, saata omi esindajaid haridusnädalale ja tasuta nende sõidu- ja ülespidamiskulud. Lähemalt vaata eriringkirja.

3. Üleriiklikud näitejuhtide kursused.

Augusti kuus korraldatakse Tallinnas ja septembri esimesel poolel Kuresaares pikemad näitejuhtide kursused (Tallinnas kolme- ja Kuresaares kahenädalalised). Kur-

suste ligem kava, osavõtutingimused j. m. tehakse teatavaks hiljem. Kursuslastele hangitakse hinnaalandusi raudteesõitudeks ja Tallinnas teatrietendustele pääsemiseks. E. Haridusliit loodab rohkem osavõttu.

4. Seltsitegelaste ja õpingijuhtide kursused.

Need kursused olid varem kavatsatud pidada Sakus 10.—20. juunini, kuid mitmetel põhjustel (peasekretär hra E. Venderi haigus j. m.) lükati kursused edasi septembrini.

Seltsitegelaste kursus peetakse Tallinnas 1.—6. sept. k. a. Kavas loenguid ja praktilisi töid seltside tegevuse alalt (koosolekute juhatamine, seltsi asjaajamine, kuulutuste koostamine, sport ja võimlemine, ühismängud, laul ja muusika, koordeklamatsioon, segaeeskavaga pidude ja aktuste kavade koostamine, õpinguide töö, seltsidevaheline koostöö kohtadel, raamatuaasta küsimusi j. p. m.). Pearõhk kursuses on asetatud praktilistele töödele.

Kursusele järgneb 6. ja 7. sept. õpireis Tallinnas.

Õpingijuhtide kursus peetakse Tallinnas 8.—12. sept. ajaloo ja kodu-uurimise õpingijuhtidele. Juhatajaks palutakse prof. H. Kruus. Loodetavasti ei jäta seltside ja õpinguide tegelased ka seda võimalust kasutamata oma teadmiste täiendamiseks.

Kõigile kursuslasile hangitakse soodustusi raudteesõidul ja teatrietendustele pääsemisel.

Soovitame seltsidel juba varakult valida oma esindajad kursusele ja määrata neile tarvilised summad kulude katteks.

5. Raamatu-aasta.

Raamatu-aastaga seoses olevate ürituste teostamiseks kohtadel annab juhiseid „Arengu“ RA erinumber (nr. 4), mis ilmub neil päevil. Kuna RA edukas teostamine oleb suurimal määral kohalikest organisatsioonest ja kuna valdav enamus E. Haridusliidu liikmeist on pealegi raamatukogude ülevalpidajajaks, siis soovitame kõigil seltside juhatause- ja raamatukogu toimkondade liikmeil ja raamatukogude juhatajail jälgida „Arengu“ erinumbris antavaid instruksioone.

Eesti Haridusliit.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

Raamatu-aasta ülesanded teostamisele!

Haridusliikude seltside ülesandeid Raamatu-aastal.

Raamatu-aasta propaganda ei tohi jääda ainult paljaks sõnadetegemiseks. Aktustest ja muist Raamatu-aasta pidustusist on vähe, kui neile ei järgne Raamatu-aasta sihtide elluviimine.

Eesti hariduslikud organisatsioonid on alati võtnud suuri rahvuslikke ülesandeid tõsiselt. Eesti Haridusliitu koondunud organisatsioonidel on umbes 350 raamatukogu, sellepärast on tarvis teha kõik, mis võimalik, et ka Raamatu-aasta aktsioonide tulemused kohtadel oleks silmapaistvad. Ülesande teostamiseks peaksid kõik Eesti Haridusliitu koondunud seltsid ja ühingud kutsuma kokku isikud, kes on huvitatud kirjandusest ja raamatust ja kaaluma ühisel koosolekul kõiki võimalusi Raamatu-aasta sihtide teostamiseks, võttes aluseks alljärgneva „raamatu aktsioonrühmade töökava.“

Palume E. Haridusliidule teatada võimalikult peatselt, kellele Teie juhatusliikmeid on tehtud ülesandeks raamatu aktsioonirühma moodustamine, või RA ülesannete teostamine.

Eesti Haridusliidu juhatus.

Raamatu aktsioonrühma töökava.

Koosseis.

1. Raamatu aktsioonrühm (Rar) töötab mingi seltsi või õpiringi juures, kusjuures tema tegevus peab olema kooskõlas RA üldiste eesmärkidega, kohaliku RA toimkonna ja teiste RA sihte teostavate organisatsioonide tegevusega.
2. Rar asutamiskoosoleku kutsub kokku kas keegi kirjanduse- või teadusehuviline seltsi juhatause liige, õpiringi juhataja, rmtkg. juhataja, rmtg. toimkonna liige, õpiringiliige või mõni muu raamatutest huvitatud seltsiliige.
3. Rar liikmeteks võidakse kutsuda kõiki raamatutest huvitatud isikuid vaatamata nende organisatsioonilisele kuuluvusele, kellel on tõsine huvi kirjanduse (olgu siis teadusliku- või ilukirjanduse) vastu ja kel on aktiivsust ühiskondlike ülesannete täitmiseks.
4. Tegevuse paremaks läbiviimiseks võib Rar jaguneda alarühmadesse, nagu: avalikkude raamatukogude-, isiklike raamatukogude-, kirjanduse levitamise-, avalikkude ettekannete korraldamise-, majanduse, näituse korraldamise, j. m. rühmad.

Avalikud raamatukogud.

5. Avalikkude raamatukogude alal uurib Rar kohalikkude av. raamatukogude olukorda ja teeb kõik mis võimalik selle parandamiseks.

ARHIIVKOGU

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

I. Selgitab: Kui palju on neis raamatuid? Lugejaid? Kui palju raamatuid aastas loetakse? Kui palju muretsetakse aastas juurde uusi raamatuid? Kas on kätte saadud kõik seadustega raamatukogule lubatud toetused? Millises olukorras on raamatud? Katalogid? Raamatukogu ruumid? Milline on rmtkg. koostis (kas kirjanduse valikut on teostatud küllalt otstarbekohaselt)? Kas rmtkgu on küllalt kättesaadav kogu ümbruse rahvale? Millist propagandat ja selgitustööd on tehtud raamatukogu hääks? Mis võiks olla lugejate vähesuse põhjuseks? (Rmtkg. kaugus, vähene või ebakohane lahtioleku aeg, vähene raamatute arv kogus, ebakohane raamatute koostis, nõrk propaganda ja selgitustöö raamatukogu ja kirjanduse hääks, usulahkude mõju, rahva enda loidus?)

Võrdluseks muretsetagu andmeid naabervaldadest ja raamatukogunduse üleriiklikust olukorrast (vt. „Eesti Statistika“ nr. 159 (2) 1935. a.) Kõik saadud materjalid töötatagu läbi, protokollitagu või kantagu sisse kirjeldused kroonikasse ja valmistatagu materjalidest diagramme ja tabeleid!

II. Materjalide läbitöötamise järele kaalutagu — mida on võimalik teha av. raamatukogude olukorra parandamiseks. Koostatagu vastav kava ja asutatagu seda teostama. Näit.:

- a) Summade hankimine raamatute arvu suurendamiseks (korjandus, pöördumine oma vallast võrsunud tuntumate ja jõukamate isikute poole, pöördumine oma vallas asuvate majanduslike organisatsioonide, eratulundustegelaste ja jõukamate isikute poole toetuse saamiseks, raamatuloterii, palve vallavalitsusele rmtkg. toetuse suurendamiseks, pidude korraldamine, rmtkgu toetajate võrgu organiseerimine, j. m.)? Sulgudes mainitud ülesannete tegelek teostamine antagu tarbekorral majandusrühma hooleks. (Vt. p. 10).
- b) Raamatukogu ruumide korrastamine. Astuda samme, et raamatukogu saaks rahvale kättesaadavamad ja mugavamad ruumid (erisisekäiguga, päikesepoolsem, valgem, soojem, avaram tuba).
- c) Muretseda rmtkgle korralik sisseseade:apid, riulid, laud, toolid, kirjutustarbed, seintele pilte riigimeestest, teadlasist ja kirjanikest kui ka ümbruse tähtsamaist tegelasist; tabeleid ja diagramme; Eesti ja Euroopa kaart, gloobus; korralik valgustus (gaasilamp, kui elekter puudub).
- d) Teha reklaami raamatukogule: silt välja!; välja panna teateid — kuulutusi rmtkg asukoha, lahtioleku aja j. m. kohta av. asutustesse (vallamaja, meierei, kauplus, rahvamaja, j. t.).
- e) Astuda samme laenutamispunktide avamiseks raamatukogu asukohast kaugemalolevatesse kohtadesse. Selleks läbi rääkida kellegi kaugemas vallaservas asuva kirjandushuvilisega, et see võtaks enese pääle laenutamispunkti juhataja kohuseid. Kaasa aidata av. rmtkg. kodukorra muutmiseks, et rmtkgust antakse näit. 50 raamatut kasutada kaheks kuuks laenutamispunkti; kahe kuu järele saaks 1.-punkt uued raamatud peakogust.
- f) Püstitada nõuded parema kirjanduse muretsemiseks av. rmtkgsse, võttes aluseks RA peakomitee poolt koostatud 200 parema raamatu nimekiri, Hasomini soovitatud raamatute nimekiri ja kohalikkude õpiringide ning enesearendajate nõudeid.

g) Korraldada loenguid ja kirjandusõhtuid. Kutsuda kõnelejaid RA peakomitee kaudu (adr. Vana Vaekoda, Tallinn; RA peakomitee tasub kõneleja sõidukulud raudteel); kasutada oma ümbruse kõnelejaid; õhtute kava olgu mitmekesine (peale kõne või loengu ka laulu, muusikat, deklamatsioon, valguspilte j. m.). Kõnelejad soovitagu teatavate teoste lugemist, tutvustagu mõne lausega nende sisu ja juhtigu kuulajate tähelepanu kohalikus rmtkgus olevatele raamatutele.

Tarbekorral jäetagu avalikkude esinemiste korraldamine erirühma hooleks (vt. p. 8.).

Isiklikud raamatukogud.

6. Isiklikkude raamatukogude alal uurib Rar kui palju omavad valla kodanikud isiklikult raamatuid. Võiks korraldada raamatute loendi, käia läbi kõik talud ja pered ja märkida ülesse, palju igas peres on raamatuid.

Teha kindlaks, kes omavad isiklikke rmtkgsid? Kui palju on neis teoseid? Mis laadi on raamatud? On seal haruldusi?

Avalikkudel aktustel ja kõnedes tõsta esile isikl. rmtkgde omanikke, juhtida tähelepanu nende tegevusele ja nende vaimsetele huvidele.

Kohalikul raamatunäitusel välja panna pilte ja tabeleid isiklikkude rmtkgde omanikest, koosseisust jm.

Propageerida isiklikkude raamatukogude asutamist. Muretseda kirjastustelt raamatute nimekirju kõigilt aladelt. Teostada kohapääl raamatute levitamist; võtta vastu tellimisi raamatutele ja häädele ajakirjadele; võimaluse korral korraldada raamatute müüki.

Raamatute levitamine.

7. Kirjanduse levitamiseks moodustatagu erirühm või valitagu üks Rar liige kirjanduse levitajaks, kes ise endale hangib abilisi.

Astutagu kontakti E. Haridusliiduga, kelle kaudu on loota levitamiseks saada kirjandust märgatava hinnaalandusega.

Kirjanduse levitajad pakkugu raamatuid kohalikele asutusele (valla-valitsused, ühistegel. ettevõtted, seltsid, koolid jm.), haritlastele (õpetajad, ametnikud, taludes töötavad noored haritlased jt.), kõigile põllumeestele ja käsitöölistele. Esmajoones pakutagu raamatuid siiski kõigile neile, kelle aineeline seisukord võimaldaks raamatute muretsemist, kuid kes sellele vaatamata on raamatuid vähe ostnud. Soovitagu igale jõukohaseid ja sobivaid raamatuid. Võetagu vastu ka hääde ajakirjade tellimisi. (Areng, Looming, Tänapäev, Põllumajandus, Eesti Naine, Taluperenaine, Eesti Kirjandus jt.)

Avalikud ettekanded ja näitused.

8. Avalikkude ettekannete korraldamiseks astutagu kontakti kohaliku RA-toimkonnaga (komiteega). Rar ülesandeks ärgu olgu mitte päämiselt ettekannete korraldamine aktuse, peo või koosviibimise enese pärast, vaid just selleks, et nende kaudu teha selgitustööd raamatute lugemiseks, hää raamatu levitamiseks ja lugemishuvi tõstmiseks (vt. p. 5 II g).

Korraldada kirjanduslikke kohtuid.

9. Raamatunäituse korraldamise lähemad juhised leiduvad brošüüris »Eesti Raamatu-aasta korraldus ja kava« lk. 18—20. Brošüüri on saadetud

mitmes eksemplaris kõigile vallavalitsustele; kui teda pole säält saada, siis nõutagu seda RA peakomiteest, adr. Vana Vaekoda, Tallinn. Eriti juhime tähelepanu juhiste p. 9-le: »Kohaliku raamatukogunduse andmed.« Näitus olgu võimalikult pikemaajaline, mitte ainult ühepäevase kestusega.

Näituse korraldamiseks nõutagu kaasabi teisilt org-elt.

10. Aktsioonide läbiviimiseks tarvilikkude summade saamiseks kasutatagu p. 5 Ila märgitud abinõusid.

Kasutatagu RA märke, müüdagu neid igale kodanikule; pöördutagu suusõnaliselt ja kirjalikult asutuste, majandusliikkude org-ide ja eraisikute poole rahaliste toetuste saamiseks; korraldatagu võimaluse korral raamatuloteriisid, milliste puhast ülejääk määratagu rmtkgde hääks.

Asjaajamine.

11. Rar valib oma liikmete seast esimehe, sekretäri ja tarbekorral ka laekuri. Rar koosolekud protokollitakse erilisse protokolliraamatusse.

Kõik Rar kirjavahetus, dokumendid jm. materjalid (näiteks kogutud andmed, valmistatud tabelid ja diagrammid, koosolekute ja avalikkude ettekannete kuulutused ja kavad jm.) hoitakse alles.

12. Rar tegevuse kohta peetakse kroonikaraamatut, kuhu märgitakse kirjeldivas stiilis sisse niihästi kogu Rar tegevus kui ka kõigi muude RA ürituste ja raamatualaliste tähelepanekute kirjeldus Rar tegevuspiirkonnas.

Kroonika jäägu tubliks materjaliallikaks, kust veel aastate möödumiselgi peegelduks Rar tegevuspiirkonna kirjanduslikud huvid, raamatukogunduse olukord ja Rar tegevus.

Kroonikaraamat olgu võimalikult hää paberil.

Kroonika kirjutajaks valitagu hää kirjutusanniga Rar liige.

13. Oma tegevuse lõpul annab Rar üle kõik oma materjalid selle org-i arhiivi, mille juures Rar tegutseb või kohalikule muuseumile, kui selline on olemas.

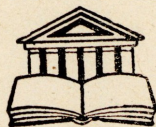
14. Eesti Haridusliidu üldises hoogtöös on ettenähtud eriauhinnad ka organisatsioonidele, kes kõige paremini on teostanud Raamatu-aasta ülesandeid. Et pääseda auhinnasaajate hulka, peavad raamatu aktsioonrühmad enne töösse asumist tegema teatavaks E. Haridusliidule kohapäälse raamatukogunduse olukorra ja saatma tegevusaasta lõpuks aruande tehtud tulemustest. Vastavad aruande planketid saadetakse kätte kõigile seltsidele ja õpiringidele.

15. Tarvilikke näpunäiteid ja juhiseid eelkirjeldatud aktsioonide läbiviimiseks leidub järgmisis artikleis ja raamatuis:

- 1) A. Kurvits: „Enesearendus ja edasiõppimine.“ Hind Kr. 1.—
- 2) — — — „Raamatukogu ja vabaharidustöö.“ Hind Kr. 2.50
- 3) J. Rummo: „Milleks kohustab meid Raamatuaasta.“ („Areng“ nr. 4 1935)
- 4) N. Ruus: „Raamatukogud kultuuriteguriteks.“ („Areng“ nr. 4 1935).
- 5) A. Sibul: „Raamatukoguhoidja käsiraamat.“
- 6) Ev. Vender: „Näitekohtute korraldamisest.“ Hind 10 sn.
- 7) „Eesti Raamatuaasta korraldus ja kava.“ (Saadaval tasuta RA peakomiteest).
- 8) „Raamatuaasta kõned“ (Saadaval tasuta RA peakomiteest).

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

23. nov. 1935. a.

V. lp.

seltsi juhataja!

Raamatuaasta ülesannete teostamisel E. Haridusliit tahab aidata kaasa raamatute annetamise korraldamisele seltside raamatukogude täiendamiseks.

Toetudes Härra Riigivanema üleskutsele raamatute annetamiseks kodukoha raamatukogudele, E. Haridusliit kavatses luua kontakti ka Teie seltsi endiste tege- lastega ja Teie seltsi tegevuspiirkonnast pärit olevate isikutega, et nendega pidada läbirääkimisi nende kodukoha raamatukogu täiendamiseks.

Kuna Haridusliidus olevad andmed Teie seltsi tegelaste kohta on võrdlemisi puudulikud, siis palume Teid lahkesti meile teatada võimalikult pea kõigi Teie seltsi tegevuspiirkonnast pärit olevate, eriti aga jõukamate ja silmapaistvamate tegelaste nimed ja aadressid, peamiselt need, kes elavad Tallinnas või ka mujal linnades ja maakeskkohtades.

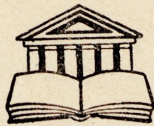
Vahetalituse raamatute annetamise puhul, s. o. raamatute edasitoimetamise jne., võtab E. Haridusliit enda peale.

Austavalt

Peasekretär.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

23. nov. 1935. a.

V. lp.

seltsi juhataja!

E. Haridusliidu asutamisel loodi see liit side-pidajaks ja kaasaaitajaks kõikidele temasse koondunud organisatsioonide vahel. Kuidas saaks aga liit täita oma ülesannet, kui ta isegi ei tea, mis teevad tema liikmed kohtadel.

Möödunud kuul välja saadetud hoogtöö (töövõistluse) üleskutses palus liit kõiki liikmeid-organisatsioone teatada oma üksikute tegevusalade juhtide nimed ja aadressid, kuid mis siiski enamus tegemata jättis, oli palutud andmete saatmine. Seepärast pöördun veel kord tungiva palvega Teie poole seltside juhatajad — esinaised ja esimehed — saatke, või tehke korraldus, et need andmed saadetakse liidule viibimata! Ühtki kaotatud päeva tagasi võita ei ole võimalik. Kui mõnel seltsil ei ole üksikute tegevusharude juhte, siis palun ka sellest teatada. Ja kui on eri juhid ainult üksikute tegevusalade jaoks, siis palun need teatada.

Palun — hoidke kokku oma liidu asjaajamise kulusid ja ärge laske tal ikka jälle korduvalt Teile kirjutada ühes ja samas asjas.

Soovides Teile kõige paremat tahet ja jõudu meie ühisele hoogtööle

Austavalt

Br. Tender.

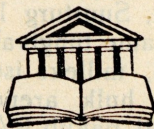
Peasekretär.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ARHIIVKOGU

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

November, 1935. a.

V. lp.

Seltsi juhatus!

Vabaharidusliku tegevuse hooajal õpiringide korraldamisele!

Käesolev tegevusaasta algab E. Haridusliidu liikmeks olevate seltside **hoogtöö tähe all**. Et selles saavutada positiivseid tagajärgi ja täita neid suuri rahvus-kultuurilisi ülesandeid, milleks kohustab meie rahva kultuuriline hüvang, tuleb ära kasutada kõik võimalused ja teed selleks. **Uus tegevushooaeg lisandagu senisele uusi saavutusi ja kogemusi sisuliseks ja arendavaks seltskondlikuks tegevuseks.**

Vabaharidustöös, eriti maa ümbruses, kus paljud kultuurivõimalused on raskemini kättesaadavad, on eriline koht ja ülesanded **õpiringel**, mille tegevust on meil teadlikult organiseeritud ja arendatud järjekindlamalt mõne viimase aasta jooksul. Senised kogemused ja saavutused annavad meile julgust, et oleme selles õigel teel ja see mõte väärib järjekindlat jätkamist. Seejuures aga peame arvestama ka sellega, et meie senised saavutused oleksid sel puhul poolikud ja meie pingutused asjata, kui piirduksime ainult senisaavutatuga ja jätaksime võetud teed edasi arendamata. **Oleme isetegevuslikule rahvaharidustööle väljaspool kooli õpiringidena teinud lootusiäratava alguse, kuid sellele peab järgnema selle sihi- ja järjekindl edasiarendamine, oma tegevuseks senises rohkem reaalsete võimaluste ja avalduste otsimine, milleks tuleks pühendada kõik jõud ja kõigi haridushuviliste tahe.**

Neis mõtteis pöördume teie seltsi poole sooviga, et võtaksite oma seltsi tegevuskavva õpiringilise töö korraldamise või seniste õpiringide tegevuse jätkamise, kui teie seltsi juures juba seni töötab õpinge. Ühtlasi oleks õpiringilise töö arendamine üheks olulisemaks osaks käesoleva aasta üldises E. Haridusliidu liikmeks-olevate org-ide hoogtöös.

Et E. Haridusliidul võimalduks endiselt pidada kontakti teie õpiringiga, **palume lahkesti juuresolev õpiringi registreerimisleht selle tegevushooaja alguses täita ja saata E. Haridusliitu võimalikult peatselt.**

Õpiringide töökorralduses E. Haridusliit jätkab endiselt kaasaaitamist õpiringide töö edukamaks arendamiseks kõigi nende võimaluste piires, mis tal on majanduslikult kasutada. — Haridusliidu õpiringide raamatute laenukogust laenutatakse liidu liikmeks olevate organisatsioonide juures töötavaile õpingele raamatuid kasutamiseks endiselt tasuta; kogu on püütud täiendada selmääral, kuidas seda võimaldab liidu eelarve. Siinjuures aga soovime õpingel oma töös ära kasutada ka kõiki kohalikke võimalusi, eriti luues tihedat kontakt kohalike raamatukogudega, et ka neist saaks kasutada õpiringi tööks vajalikke raamatuid, ühtlasi mõjudes kaasa, et avalikke raamatukogusid täiendataks õpiringitöö vajaduste kohaselt.

Üldküsimuslike õpiringide jaoks ei ole E. Haridusliidul võimalik muretseda oma laenukogusse tarvilikku kirjandust. Soovitame aga õpingel tellida populaarteadusliku kirjanduse seeria „Elav Teadus“ (ilmub 12 nr. aastas, à umbes 100 lk.,

hind kr. 9,— aastas), mille üksikud nr-id sisaldavad väga kohast materjali eriti üldküsimuslike õpiringide tööks.

(Tellida saab „Elavat Teadust“ igast postiasutusest, üksiknumbreid saab osta Eesti Kirjanduse Seltsilt, aadr. Tartu, Suurturg 12.)

Raamatu-aasta puhul soovime tungivalt ka õpiringel kaasa aidata raamatu-aasta mõtete süvendamiseks kohtadel, milleks isetegevuslikul teel on õige tänuväärseid võimalusi. Ka leidub sel puhul hulk arendavaid küsimusi õpiringitööks eesti kirjanduse ja kultuuri arengust; samuti pakub RA õige rohkesti **kohalikke kultuuriküsimusi**, mida võiks edukalt arutella õpinges. RA küsimuste käsitlemisel õpinges soovime kasutada E. Haridusliidu poolt väljaantud uut õpiringi-töökava — **K. Laane „Eesti kirjandus“**, millises on antud ka üldisi lähemaid juhatusi õpiringitöö sisuliseks ja metoodiliseks korraldamiseks. (68 lk. — hind 50 senti.) Ka peame väga soovitavaks õpingides rakendada **kodukoha kultuuriküsimuste** käsitlusele, milliseist vääriks eriti esiletõstmist **kodude korrastamise ja kodukoha kaunistamise küsimused**. Viimase aine kohta ilmub loodetavasti lähemal ajal uus töökava E. Haridusliidu kirjastusel. Soovitavaks peame õpinges võtta tegevuskavva ka eesti ajaloo lähem tutvumine, kus see võimalik, seda sidudes ka eriti kodukoha kultuurilise mineviku tundmaõppimisega. Samuti väärrib erilist tähelepanu **koduse kasvatus** küsimus, eriti neis õpinges, kus töötab lastevanemaid. Nimetatud aine kohta on ilmunud vastav töökava **Al. Elango'lt**, mis samuti saadaval Haridusliidust. **Praktilisist aladest** soovime eriti põllumajanduslikke aineid, milliste kohta liidul leidub terve rida töökavu ja vastavalt neile võimaldub anda kasutamiseks kirjandust. Üldiselt soovime õpiringitöös **teoreetilisi õpinguid võimalikult siduda praktiliste harjutuste ja töödega**. (Üksikasjalisem õpingikavade nimekiri on toodud õpiringi registreerimislehe teisel küljel.)

Kuna õpingide tegevusse puutuvaid küsimusi käsitlekse järjekindlalt E. Haridusliidu ajakirjas „**Areng**“, peame väga soovitavaks, et kõik õpingid telliksid ajakirja „**Areng**“u“. Sellega toetate ühtlasi ka „**Areng**“u“, kui meie ainsama järjekindla vabahariidustöö ajakirja ilmumist, seega ka õpiringi ala pidevat arendamist. „**Areng**“u“ kaudu võimaldub õpiringel hoida sisulisi kontakti teiste õpingidega. Seni ilmunud „**Areng**“u“ käesoleva aasta nr-eist soovime kõigile õpingele nr. 3, 4 ja nr. 5/6, millises on toodud õpingide tegevuse kohta möödunud tegevusaastal üksikasjalikum ülevaade.

Siinjuures teeme ka teatavaks, et tunnustuseks tehtud töö eest möödunud tegevusaastal on õpingide juhatajaile E. Haridusliidu poolt määratud üks järgmisist raamatuist: N. Ruus — „**Haridusolud Taanis**“ või H. Vuolijoki — „**Koidula**“, millised saadetakse möödunud aastal tegutsenud õpingide juhatajaile eraldi.

Käesolevaga juhime teie tähelepanu ühtlasi sellele, et eelmiste tegevusaastate eeskujul E. Haridusliit korraldab ka käesoleval tegevusaastal õpingide-vahelise **töövõistluse**, millest soovime võtta osa ka teie seltsi juures **töötavil õpingel**. 1934/35. teg.-aasta töövõistluse tulemused üksikasjalisemalt avaldatakse „**Areng**“us“ nr. 7 s. a. Töövõistlus andis üldiselt häid tulemusi, mistõttu seda tuleb pidada kordaläinuks. Auhinnad määrati 29 võistlusest osavõtnud õpingile ja 32 õpingijuhatajale kogusummas 600 krooni väärtuses.

Käesoleval tegevusaastal korraldatav õpingide-vaheline töövõistlus toimub üldjoontes eelmise aasta alustel ja moodustab ühe osa E. Haridusliidu korraldatavast üldisest kõigi liitu kuuluvate seltside vahelisest **hoogtööst**. Hoogtöö (üldised alused avaldatud „**Areng**“ nr. 5/6 s. a.) **Töövõistluse tingimused lisame juurde käesolevale**.

Soovime Teile parimat õnnestumist õpingilise tegevuse arendamiseks käesoleval tegevusaastal.

Eesti Haridusliidu juhatus.

ARM PT - 13 16

Saadud 26. 07 33. 21 P.

nr. 57.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, S. ROOSIKRANTSI 12 TELEFON 452-02

Õpiringide juhtide kursused Pärnus ja Võrus.

Et anda meie õpiringide tegelikkudele juhtidele teadmisi ja vilumust õpiringide organiseerimises ning tööle rakendamises, korraldab E. Haridusliit õpiringide juhtide kursused Pärnus 10. aug. kuni 12. aug. (kursuse juhataja — koolivalitsuse juhataja hr. Lusik) ja Võrus 17. aug. kuni 19. aug. (kursuse juhataja-koolinõunik hr. Muuga) alljärgneva kava ulatuses:

I.

LOENGUD

1. Õpiring isetegelise vabaharidustöö erivormina — 1 tund.
2. Õpiringide eritüübid, õppeainete valik ja tööviisid — 4 tundi.
3. Õpiringide asutajad ja ülalpidajad — 1 tund.
4. Õpiringide liikmed — 1 tund.
5. Üldine töökorraldus õpiringides — 1 tund.
6. Ajaviite ja meelelahutuse osa õpiringides — 1 tund.
7. Ülevaade õpiringide möödunud aastasest tegevusest ning lähema tuleviku kavatsused õpingi töö organiseerimise alal — 1 tund.
8. Kogemusi õpiringide tööpraktikast — 1 tund.

II.

PRAKTILINE OSA

1. Kõneoskuse õpiring (2 tööistungit à 1,5 tundi) — 3 tundi.
2. Lavakunsti õpiring (2 tööistungit à 1,5 tundi) — 3 tundi.
3. Kodanikuõpetuse õpiring (2 tööistungit à 1,5 t.) — 3 tundi.
4. Seltskondlikke mängu — 5 tundi.

Lektoritena esinevad: Eesti Haridusliidu abiesimees J. Rummo, peasekretär Ev. Vender, Tallinna Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi õpetaja Anna Raudkats j. t. Pärnu kursusest osa võtta soovijail registreerida Pärnu maakonna koolivalitsuses ja Võru kursusest osavõtta soovijail Võru maakonna koolivalitsuses.

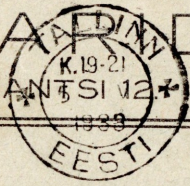
E. HARIDUSLIIT.

13.

nr 23.

EESTI HARIDUS- ja ÜLDLUGEMIS- ja Kirjandus- ja Kunstide Selts

TALLINN, S. ROOSIKRANTSI 12. TELEFON 152-153

ÕPPELOOMINGU JA
PÄEVALIS.

Haanja Rahvaraamatukogu Selts "Koit"

H a a n j a .

E. Haridusliidu liikmeks astumise tingimused ja kord.

Väljavõte E. Haridusliidu põhikirjast.

I. Eesmärk.

§ 1. Eesti Haridusliidu kui hariduslike ühingute ja liitude keskuse ülesandeks on eesti rahva kultuuri arendamine kas oma tegevuse või oma liikmete tegevuse kaudu.

V. Liikmed.

§ 7. Liidu liikmeiks võivad olla ühingud ja liidud, kes Liidu eesmärgi omaks võtnud.

§ 8. Liikmed võivad ühineda Haridusliidu kohalikeks osakondadeks, kes tegutsevad Haridusliidu Nõukogu poolt kinnitatud kodukorra alusel.

§ 9. Liikmeid võtab vastu Liidu Juhatus. Juhatus eitava otsuse korral on ühing või liit, kes avaldas soovi astuda liikmeks, õigustatud nõudma, et küsimus antaks otsustamisele Liidu Nõukogule. Nõukogu otsus on lõplik.

Ühing või liit, kes soovib astuda liikmeks, esitab sellekohase kirjaliku avalduse juures ka oma põhikirja.

§ 10. Liikmed maksavad liikmemaksu, mille suuruse ja tähtaja otsustab Asemike Kogu igal aastal.

§ 11. Liikmed saavad Liidu juhatusel oma eelmise aasta tegevuse ülevaate tähtjaks, mis määratud Liidu Asemike Kogu poolt. *)

§ 12. Liikmed, kes tähtjaks oma kohustusi Liidu vastu ei täida, arvatakse Nõukogu otsusel Liidust lahkunuks.

Nad võivad saada tagasi liikmeõigused, kui tegevusaasta lõpuks täidavad oma kohustused.

§ 13. Liikmed võivad Liidust lahkuda igal ajal, kui nad Liidu vastu oma kohustused täitnud. Lahkumine võib sündida kahe kuu pärast pärast lahkumisest teatamist.

§ 14. Asemike Kogul on õigus välja heita liikmeid, kelle tegevuse ta tunnustab Liidule kahjulikuks.

VI. Liidu korraldus.

§ 15. Liidu tegevust juhivad: a) Asemike Kogu, b) Nõukogu ja c) Juhatus.

§ 16. Liidu asutused ja ettevõtted töötavad Juhatusel poolt kinnitatud instruksioonide põhjal.

A. Asemike Kogu.

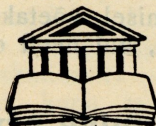
§ 17. Liidu Asemike Kogu koosneb Liidu liikmete esindajast, Nõukogu ja Juhatusel liikmeist. Iga Liidu liige on esindatud Asemike Kogus ühe esindajaga.

*) Asemike Kogu otsusel on Liidu liikmemaksu alammääraks seltsidel 4 krooni ja liitudel 11 krooni. Erist sisseastumismaksu ei ole.

Liidu juhatusel otsuse kohaselt omandavad liikmed liikmeõigused pärast esimese aasta liikmemaksu tasumist, seepärast on soovitatav liikmeks astuda soovijail koos sooviva avaldusega tasuda ka ühe aasta liikmemaks, et ei oleks takistusi liikmeõiguste kasutamiseks pärast Juhatusel poolt Liidu liikmeks vastuvõtmist.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2-2
(VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)

TELEFONID:
JUHATUS JA PEASEKRETÄR 452-03
BÜROO JA TEATRITARV. LADU 452-02

November, 1935. a.

Õpiringide-vahelise töövõistluse tingimused (1935/36. t.-a.)

1) Töövõistlusest võivad võtta osa Eesti Haridusliidu liikmeks olevate organisatsioonide ja koolide juures tegutsevad õpingid, kes on registreerunud E. Haridusliidus kuni 15. jaanuarini 1936. a.

2) Hindamise alla võetakse õpiringide kogu tegevus 1935/36. tegevusaastal kuni 30. aprillini 1936. a.

Märkus: Võistlevad õpingid peavad tegevust algama hiljemalt 15. jaanuaril 1936. a.

3) Võistlevad õpingid peavad korralikult täitma Eesti Haridusliidu poolt saadetud küsimuslehed ja need iga töökoosoleku järgi hiljemalt 10-ne päeva jooksul ära saatma E. Haridusliitu.

4) Pärast õpiringide töövõistlust võistlevad õpingid teevad üldkokkuvõtte tööst võistluse ajal. Üldkokkuvõtte, täites vastava eriaruandelehe, võistlev õpiring saadab E. Haridusliitu hiljemalt 15. maiks 1936. a. Et hõlbustada ülevaate saamist õpiringi tööst, samuti üldaruannete täitmist, on tarvilik igal võistleval õpiringil võistluse-aja jooksul pidada päevikut. Peale üldaruandelehe täitmise tuleb saata E. Haridusliitu ka nimet. õpiringi päevik ja soovitatav — ka muud õpiringitööd iseloomustavat materjali, nagu oma koostatud või kohandatud töökava, näiteid õpiringi oma ajakirjadest, seinalehest; ülesvõtteid õpiringi tööst, tabeleid jne. Kuna töökava on soovitatav koostada ja kindlaks määrata juba õpitöö algul, tuleks see saata Haridusliitu juba esimese töökoosoleku aruandelehega (Kavas tuleks näha ette võimalus ka juhuslike ainete käsitlemiseks). Kui on otsustatud töö aluseks võtta muutumatult mingi Haridusliidu kava, siis teatada see.

Märkus: Võistlusmaterjali võib pärast auhindamist saada tagasi.

5) Eesti Haridusliidul jääb õigus võistluseks määratud ajal konsulteerida võistlevaid õpinge, kusjuures saadud muljed võetakse arvesse hindamisel.

6) Võistluseks tuleb õpiringel registreeruda võimalikult enne 15. dets. 1935. a., kuid hiljemalt 15. jaanuariks 1936. a.

Auhindamisel võetakse arvesse järgmised asjaolud:

1. Liikmete arv õpiringis.

Normaalseks peetakse õpiringi, mille liikmete arv on vähemalt 5, ega tõuse üle 30.

2. Liikmete pidevus (kontinuiteet).

Õpiringi töö edukusele on tähtis, et liikmed, kes olid õpiringis tööhooaja algul, oleksid seal pidevalt lõpuni; liikmete tihtine vahetumine ei võimalda järjekindlust ja süvenemist töös. Hindamisel võetakse arvesse mõjuvad põhjused õpiringlaste puudumisel ning ärajäämisel, kui need on vastuvaidlematud: elukoha muutmine, kestev haigus jne.

3. Osavõtjate keskmine arv töökoosolekuist.

Sel alal parima hinde saab õpiring, kus kõik õpinglased on pidevalt võtnud osa kõigist töökoosolekuist. Vältimatuid puudumise põhjusi võetakse arvesse.

Liikmete keskmise osavõtu kindlaksmääramiseks tuleb pidada õpiringi päevikus järjekindlat tööst osavõtjate nimekirja.

Päeviku vorm võiks olla näiteks järgmine:

Õpiringi töökoosolek....., 193... a.

1. Töökoosoleku algus kell ....., lõpp .....

2. Õpinglaste osavõtt tööst.

Töökoosolekust osavõtjate õpinglaste nimed	Esinemised referaatidega, kaaserferaatidega ja muude ettekannetega. (Teemad)	Ettekannete kestvus	Mitu korda läbirääkimisel võtnud sõna	Märkused (Ettekannete õnnestumisest jne.)
1.	.....	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....	.....

3. Puudujad ja hilinejad.

Nimi	Puudumise põhjused	Märkused
1.	.....	.....
2.	.....	.....
3.	.....	.....

4. Töökoosolekust võttis osa ..... vabakuulajat.

5. Lühike koosoleku käigu kirjeldus. (Märkida ka praktilised harjutused ja tööd, töö elustamise vahendid — informatsioon, ühislaul jne., meelelahuse osa korraldamine, erilisi tähelepanekuid, muljeid töö kordamineku kohta jne.)

Töökoosoleku juhataja.

Õpiringi juhataja.

Protokollija.

4. Töökoosolekute arv.

Meie oludes normaalseks tuleb pidada töökoosolekute korraldamist võimalikult kord nädalas, või üle kahe nädala. Kui töökoosolekuid peetakse liig harva, kannataks selle all õpitöö pidevus. Liig sagedaste töökoosolekute korraldamise puhul aga võib käsitus jääda pealiskaudseks (ei jää küllaldaselt aega ettevalmistamiseks) ja teiseks on selleks raskusi, kuna tavaliselt õpinglased on seotud ka muu tööga.

5. Töökoosolekute kestvus.

Liig pikaks veninud töökoosolekud väsitavad ega võimalda selmääral sisulist viljakust; samuti liig lühikesed töökoosolekud ei võimalda saavutada küllaldaselt töömeeleolu ja õpinguks vajalikku kõikkülget mõtetevahetust. Normaalseks tuleb pidada, kui töökoosoleku õpinguosa kestab $1\frac{1}{2}$ —3 tundi.

6. Võrdne tööjaotus õpinglaste vahel.

Hästi töötavas õpingis on tööülesanded jagatud võrdselt kõigi õpinglaste vahel. Enam-vähem kõik õpinglased peaksid esinema ettekannetega, töökoosoleku juhatajana, protokollijaina, informatsiooni esitajaina, meelelahutuseosa korraldajaina jne. Tuleb leida õpitöös õpinglasile **individuaalülesandeid**, kusjuures tulevad arvesse ka huvid ja kalduvused, näit oma ajakirja, seinalehe toimetamisel; ka mitmesuguste küsimustega tutvumisel jooksvas õpitöös individuaalsuse põhimõttel jne.

7. Töö süstemaatilisus.

Töö süstemaatilisuse hindamisel võetakse arvesse õpingi kavakohast töötamist. Seejuures on soovitav õpingil koostada töökava, kohandades see kohalikele oludele ja huvidele; ka on võimalik kavakohase töö kõrval käsitleda juhuslikke aineid, vastavalt päevakorda kerkinud aktuaalküsimustele. Juhusliku aine käsitlemise võimalus (ka üldküsimuslikes õpir.) tuleks ette näha juba tööhooja algul. Töö süstemaatilisuse kontrollimiseks tuleb igal õpingil pidada õpingi päevikut, kuhu märgitakse sisse eraldi iga töökoosoleku kohta: vaidluste käik, koosolekult puudujate nimed j. m. (vt. pkt. 3). Päevik saadetakse õpingi töö lõpul võistluskomisjonile läbivaatamiseks.

8. Õpitöö elustamise ja huvitavamaks tegemise vahendid, samuti kohalikele oludele kohandamine.

Tuleb pidada soovitavaks õpingi töö huvitavuse tõstmiseks, samuti töö kohandamiseks individuaalseile huvidele ja kohalikele kultuurielule. 1) õpitöö lähtealuseks võtta ajalt ja ruumilt lähemad elunähte ja kultuuriküsimused, 2) korraldada seinajaaleht, 3) õpingi oma ajakiri, 4) päevasündmuste kroonika õpikoosolekute alul, 5) sisuka ja huvitava meelelahutuse osa korraldamine. (Et lõpparuandes võimalduks vajalist ülevaadet anda, tuleb vastavad andmed märkida õpingi päevikus.)

9. Üldmulje õpiringitööst

esitatud materjalide ja E. Haridusliidu vabaharidustöö konsulentide muljete põhjal õpiringi külastamistelt.

10. Aruannete tähtajaline ja korralik esitamine.

Õpingide töövõistluste hindamiskomisjoniks on E. Haridusliidu õppetöötoimkond. Peale I, II ja III auhindade žürii võib määrata ergutusauhindu; ka võib jätta määramata mõne auhinna, kui ei leidu võistlejate hulgas õpinge, kes oma töös vastaksid püstitatud nõudeile. Peale E. Haridusliidult antavate auhindade on ette nähtud veel eriauhindu asutusilt, äridelt ja isikult. Auhindu võiks loota suuremal arvul. Peale auhindade saavad kõik kohtadele tulnud õpingid erilised diplomid.

Töökoosolekute aruannetelehed saadetakse õpingele kätte seejärel, kui saabub nende ülesandmine võistlusest osavõtmiseks.

Õpingid —

„Areng“ on teie ajakiri!

„Areng“ toob järjekindlalt —

- kirjutusi õpingilise töö korraldamisest,
- ülevaateid õpingide tegevusest ja saavutustest üldiselt ja kohtadel.

Tellige, lugege, levitage „Arengut“!

Sellega hoiate kontakti vabaharidustöö uuemate püüetega ja aitate neid kanda laiemasse hulka; toetate ja kindlustate meie ainsama järjekindlalt vabaharidustöö-ajakirja ilmumist ja sisulist arendamist.

Saatke ülevaateid ja materjale õpingide tegevusest kohtadel!

Igal õpingil peaks käima ajakiri „Areng“.

„Areng“ ilmub 8 nr-it aastas ja maksab 2 krooni aastakäik, 1 kroon — $\frac{1}{2}$ aastakäiku. (Tellida saab terve ja poole aastakäiguna 1. jaanuarist ja 1. juulist.)

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, UUS TÄNAV 2
 VANA-VIRU JA UUE TÄN. NURGAL)
 POSTI JOOKSEV ARVE № 90

TELEFONID: PEASEKRETÄR 452-03
 BÜROO JA AJAKIRI „ARENG“ 452-64
 TEATRITARVETE LADU 452-02

November, 1937.

Õpiringide-vahelise töövõistluse tingimused 1937/38. t. a.

1) Töövõistlusest võivad võtta osa Eesti Haridusliidu liikmeks olevate organisatsioonide ja koolide juures tegutsevad õpingid, kes on registreerunud E. Haridusliidus kuni **15. jaanuarini 1938. a.**

2) Hindamise alla võetakse õpiringide **kogu tegevus 1937/38. tegevusaastal kuni 30. aprillini 1938. a.**

Märkus: Võistlevad õpingid peavad tegevust algama hiljemalt 15. jaanuaril 1938. a.

3) Võistlevad õpingid peavad korralikult täitma Eesti Haridusliidu poolt saadetud küsimuslehed ja need iga töökoosoleku järgi hiljemalt 10-ne päeva jooksul ära saatma E. Haridusliitu.

4) Pärast õpiringide töövõistlust võistlevad õpingid teevad **üldkokkuvõtte** tööst võistluse ajal. Üldkokkuvõtte, täites vastava eriaruandelehe, võistlev õpiring saadab E. Haridusliitu hiljemalt **15. maiks 1938. a.** Et hõlbustada ülevaate saamist õpiringi tööst, samuti üldaruannete täitmist, on tarvilik igal võistleval õpingil võistluse-aja jooksul pidada **päevikut**. Peale üldaruandelehe täitmise tuleb saata E. Haridusliitu ka nimet. õpiringi päevik ja soovitatav — ka muud õpiringitööd iseloomustavat materjali, nagu oma koostatud või kohandatud töökava, näiteid õpiringi oma ajakirjadest, seinalehest; ülesvõtteid õpiringi tööst, tabeleid jne. Kuna **töökava** on soovitatav koostada ja kindlaks määrata juba õpitöö algul, tuleks see saata Haridusliitu juba esimese töökoosoleku aruandelehega. (Kavas tuleks näha ette võimalus ka juhuslike ainete käsitlemiseks). Kui on otsustatud töö aluseks võtta muutumatult mingi Haridusliidu kava, siis teatada see.

Märkus: Võistlusmaterjali võib pärast auhindamist saada tagasi.

5) Eesti Haridusliidul jääb õigus võistluseks määratud ajal konsulteerida võistlevaid õpinge, kusjuures saadud muljed võetakse arvesse hindamisel

6) Võistluseks tuleb õpingel registreeruda võimalikult enne 15. dets. 1937. a., kuid hiljemalt **15. jaanuariks 1938. a.**

Tartu Ülikooli Raamatukogu
 ARHIIVKOGU

Auhindamisel võetakse arvesse järgmised asjaolud:

1. Liikmete arv õpiringis.

Normaalseks peetakse õpiringi, mille liikmete arv on vähemalt 5, ega tõuse üle 30.

2. Liikmete pidevus (kontinuiteet).

Õpiringi töö edukusele on tähtis, et liikmed, kes olid õpiringis tööhooaja algul, oleksid seal pidevalt lõpuni; liikmete tihtine vahetumine ei võimalda järjekindlust ja süvenemist töös. Hindamisel võetakse arvesse mõjuvad põhjused õpiringlaste puudumisel ning ärajäämisel, kui need on vastuvaieldamatud: elukoha muutmine, kestev haigus jne.

3. Osavõtjate keskmine arv töökoosolekuist.

Sel alal parima hinde saab õpiring, kus kõik õpiringlased on pidevalt võtnud osa kõigist töökoosolekuist. Vältimatuid puudumise põhjusi võetakse arvesse.

Liikmete keskmise osavõtu kindlaksmääramiseks tuleb pidada õpiringi päevikus järjekindlat tööst osavõtjate nimekirja.

Päeviku vorm võiks olla näiteks järgmine:

..... õpiringi töökoosolek ....., 193..... a.

1. Töökoosoleku algus kell....., lõpp.....

2. Õpiringlaste osavõtt tööst.

Töökoosolekust osavõtjate õpiringlaste nimed	Esinemised referaatidega, kaasreferaatidega ja muude ettekannetega. (Teemad)	Ettekannete kestvus	Mitu korda läbirääkimisel võtnud sõna	Märkused (Ettekannete õnnestumisest jne.)	Puudumised ja hilinemised
1.	.....	.....	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....	.....	.....

3. Töökoosolekust võttis osa ..... vabakuulajat.

4. Lühike koosoleku käigu kirjeldus. (Märkida ka praktilised harjutused ja tööd, töö elustamise vahendid — informatsioon, ühislaul jne., meelelahuse osa korraldamine, erilisi tähelepanekuid, muljeid töö kordamineku kohta jne.)

Töökoosoleku juhataja.

Õpiringi juhataja.

Protokollija.

Märkus: Päeviku puhul veel eraldi protokolliraamatu pidamine ei ole tarvilik.

4. Töökoosolekute arv.

Meie oludes tuleb pidada normaalseks töökoosolekute korraldamist võimalikult kord nädalas, või üle kahe nädala. Kui töökoosolekuid peetakse liig harva, kannataks selle all õpitöö pidevus. Liig sagedasti töökoosolekute korraldamise puhul aga võib käsitlus jääda pealiskaudseks (ei jää küllaldaselt aega ettevalmistamiseks) ja teiseks on selleks raskusi, kuna tavalisest õpinglased on seotud ka muu tööga.

5. Töökoosolekute kestvus.

Liig pikaks veninud töökoosolekud väsitavad ega võimalda selmääral sisulist viljakust; samuti liig lühikesed töökoosolekud ei võimalda saavutada küllaldaselt töömeeleolu ja õpinguks vajalist mitmekülgset mõtetevahetust. Normaalseks tuleb pidada, kui töökoosoleku õpinguosa kestab $1\frac{1}{2}$ - 3 tundi.

6. Võrdne tööjaotus õpinglaste vahel.

Hästi töötavas õpingis on tööülesanded jagatud võrdselt kõigi õpinglaste vahel. Enam-vähem kõik õpinglased peaksid esinema ettekannetega, töökoosoleku juhatajana, protokollijaina, informatsiooni esitajaina, meelelahutuseosa korraldajaina jne. Tuleb leida õpitöös õpinglasile **individuaalülesandeid**, kusjuures tulevad arvesse ka huvid ja kalduvused, näit. oma ajakirja, seinalehe toimetamisel; ka mitmesuguste küsimustega tutvumisel jooksvas õpitöös individuaalsuse põhimõttel jne.

7. Töö süstemaatilisus.

Töö süstemaatilisuse hindamisel võetakse arvesse õpingi kavakohast töötamist. Seejuures on soovitatav õpingil koostada töökava, kohandades see kohalikele oludele ja huvidele; ka on võimalik kavakohase töö kõrval käsitleda juhuslikke aineid, vastavalt päevakorda kerkinud aktuaalküsimustele. Juhusliku aine käsitlemise võimalus (ka üldküsimuslikes õpir.) tuleks ette näha juba tööhooaja algul. Töö süstemaatilisuse kontrollimiseks tuleb igal õpingil pidada õpingi päevikut, kuhu märgitakse sisse eraldi iga töökoosoleku kohta: vaidluste käik, koosolekult puudujate nimed j. m. (vt. ptk. 3). Päevik saadetakse õpingi töö lõpul võistluskomisjonile läbivaatamiseks.

8. Õpitöö elustamise ja huvitavamaks tegemise vahendid, samuti kohalikele oludele kohandamine.

Tuleb pidada soovitavaks õpingi töö huvitavuse tõstmiseks, samuti töö kohandamiseks individuaalseile huvidele ja kohalikule kultuurielule 1) õpitöö lähteluseks võtta ajalt ja ruumilt lähemad elunähted ja kultuuriküsimused, 2) korraldada seinajaaleht, 3) õpingi oma ajakiri, 4) päevasündmuste kroonika õpikoosolekute ajal, 5) sisuka ja huvitava meelelahutuse osa korraldamine. (Et lõpparuandes võimalduks vajalist ülevaadet anda, tuleb ka vastavad andmed märkida õpingi päevikus.)

9. Üldmulje õpiringitööst

esitatud materjalide ja⁶ E. Haridusliidu⁷ vabaharidustöö-konsulentide muljete põhjal õpiringi külastamiselt.

10. Aruannete tähtajaline ja korralik esitamine.

Õpingide töövõistluse hindamiskomisjoniks on E. Haridusliidu õppetöötoimkond. Peale I, II ja III auhindade zürri võib määrata ergutusauhindu; ka võib jätta määramata mõne auhinna, kui ei leidu võistlejate hulgas õpinge, kes oma töös vastaksid püstitatud nõudeile. Peale E. Haridusliidult antavate auhindade on ette nähtud veel eriauhindu asutusilt, äridelt ja isikuilt. Auhindu võiks loota suuremal arvul. Peale auhindade saavad kõik kohtadele tulnud õpingid erilised diplomid.

Töökoosolekute aruannetelehed saadetakse õpingele kätte seejärel, kui saabub nende ülesandmine võistlusest osavõtmiseks.

Õpingid —

„Arenng“ on teie ajakiri!

„Arenng“ toob järjekindlalt —

kirjutisi õpiringilise töö korraldamisest,

ülevaateid õpingide tegevusest ja saavutustest üldiselt

ja kohtadel.

Tellige, lugege, levitage „Arenngut“!

Sellega hoiate kontakti vabaharidustöö uuemate püüetega ja aitate neid kanda laiemasse hulkadesse; toetate ja kindlustate meie ühise järjekindlama vabaharidustöö-ajakirja ilmumist ja sisulist arendamist.

Saatke ülevaateid ja materjale õpingide tegevusest kohtadel!

Igal õpiringil peaks käima ajakiri „Arenng“.

„Arenng“ ilmub 12 nr-ilt aastas ja maksab 2 krooni aastakäik, 1 kroon — 1/2 aastakäiku. (Tellida saab terve ja poole aastakäiguna 1. jaanuarist ja 1. juulist.

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, S. ROOSIKRANTSI 12 TELEFON 452-02

Õpiringide juhtide kursused Pärnus ja Võrus.

Et anda meie õpiringide tegelikkudele juhtidele teadmisi ja vilumust õpiringide organiseerimises ning tööle rakendamises, korraldab E. Haridusliit õpiringide juhtide kursused Pärnus 10. aug. kuni 12. aug. (kursuse juhataja — koolivalitsuse juhataja hr. Lusik) ja Võrus 17. aug. kuni 19. aug. (kursuse juhataja-koolinõunik hr. Muuga) alljärgneva kava ulatuses:

I.

LOENGUD

<i>beider</i>	1. Õpiring isetegelise vabaharidustöö erivormina	— 1 tund.
<i>Rummo</i>	2. Õpiringide eritüübid, õppeainete valik ja tööviisid	— 4 tundi.
	3. Õpiringide asutajad ja ülalpidajad	— 1 tund.
	4. Õpiringide liikmed	— 1 tund.
	5. Üldine töökorraldus õpiringides	— 1 tund.
	6. Ajaviite ja meelelahutuse osa õpiringides	— 1 tund.
	7. Ülevaade õpiringide möödunud aastasest tegevusest ning lähema tuleviku kavatsused õpingi töö organiseerimise alal	— 1 tund.
	8. Kogemusi õpiringide tööpraktikast	— 1 tund.

II.

PRAKTILINE OSA

<i>Rummo</i>	1. Kõneoskuse õpiring (2 tööistungit à 1,5 tundi)	— 3 tundi.
	2. Lavakunsti õpiring (2 tööistungit à 1,5 tundi)	— 3 tundi.
	3. Kodanikuõpetuse õpiring (2 tööistungit à 1,5 t.)	— 3 tundi.
	4. Seltskondlikke mängu	— 5 tundi.

Lektoritena esinevad: Eesti Haridusliidu abiesimees J. Rummo, peasekretär Ev. Vender, Tallinna Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi õpetaja Anna Raudkats j. t. Pärnu kursusest osa võtta soovijail registreerida Pärnu maakonna koolivalitsuses ja Võru kursusest osavõtta soovijail Võru maakonna koolivalitsuses.

E. HARIDUSLIIT.

*Õhistege
suvinädala osavõtte
Munna*

Tallinn, 4. juuni 1930. a.

V. a.

Ühistegelased ja haridustegelased.

Teatame, et Eesti Ühistegelise Liidu ja Eesti Haridusliidu ühisel korraldusel peetakse tänavu

ÜHISTEGELASTE JA HARIDUSTEGELASTE SUVINÄDAL

Elvas, 7.—13. juulini.

Suvinädala kavas on igapäev loengud 1—2 tundi. Peale selle ühised jalutuskäigud lähemasse ümbrusse, mängud, suplemine, tervishoidlikud spordiharjutused jne. Nädala kestel korraldatakse väljasõit Otepäele ja soovikorral ka mujale.

Loengutega esinevad:

E. Haridusliidu sekretär *Ev. Vender* — Vabaharidustöö sihid ja teed.

E. Ü. L. juhataja *K. Reinmann* — Terves ühingus terve vaim.

Akadeemilise kooperatiivi juhatuse esimees *O. Mänd* — Ühistegevus ja ühistegelased.

Eesti laenu-hoiu ühisuse juhataja *A. Simm* — Ühistegelaste ülesanded ühiskondlikes elus.

E. Ü. L. sekretär *J. Jaanusson* — Ühistegelane kasvatustöö.

Loenguid ja läbirääkimisi käsitatakse õpperingi süsteemil.

Suvinädala asukohaks on Elva algkooli ruumid. Samas on korraldatud ka soovijatele ühis-korter, missugusel korral tuleb võtta ligi voodivaip, lina ja padjad. Võimalusi on Elvas ka pan-siooni ja üksikkorterite saamiseks.

Suvinädalal on hoolitsetud ka einetamise võimaluste eest.

Suvinädala osavõtu maksuks on E. Ü. L. ja E. H. liikmeks kuuluvate organisatsiooni tege-lastele 3 krooni nädalas ja teistel 5 krooni.

Suvinädala juhatajateks on Eesti Haridusliidu sekretär *Ev. Vender* ja E. Ü. L. sekretär *J. Jaanusson*.

Kes soovivad suvinädalast osa võtta, neid palutakse sellest teatada E. Ü. Liidule Tallinna, Lai tän. 39 või Eesti Haridusliidule Tallinna, S. Roosikrantsi tän. 12.

Loodame näha suvinädalal rohkesti ühistegelasi ja haridustegelasi.

Kõige austusega

Eesti Ühistegeline Liit ja Eesti Haridusliit.

ARH PT-1316

#16

EESTI HARIDUSLIIT

TALLINN, RATAKAEVU 22 TELEFON 6-52

S. ROOSIKRANTSI 12

17. märtsil

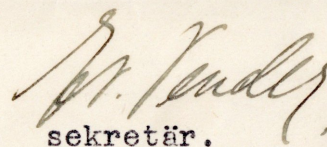
33
192

Haanja Rahvaraamatukogu selts "Koit",

H a a n j a.

Saadame Teile siinjuures liidu liikmeksastumise tingimused ja korra ja palume lahkesti liikmemaksu arvel ära saata Kr. 4.-

Austavalt

sekretär.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU